

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ІННОВАЦІЇ В СУДНОБУДУВАННІ ТА ОКЕАНОТЕХНІЦІ

XVI Міжнародна науково-технічна конференція

МАТЕРІАЛИ

25–26 вересня 2025 рік

*Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9*

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2025

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ПАРТНЕРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міністерство освіти і науки України; Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України; ДП «Адміністрація морських портів» (Україна); ДП «Адміністрація річкових портів» (Україна); ДП «Дослідно-проектний центр кораблебудування» (Україна); Південний науковий центр НАН України і МОН України (Україна); Головне управління Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Миколаївській області (Україна); Національний університет «Одеська національна академія» (Україна); Одеський національний морський університет (Україна); Черкаський державний технологічний університет (Україна); Національний авіаційний університет (Україна); Компанія «АМІКО ГРУПП» (Україна); Морське інженерне бюро (Україна); АТ «Завод «Екватор» (Україна); Асоціація ветеранів Військово-морських сил України (Україна); Харбінський інженерний університет (КНР); Університет науки і технологій Цзянсу (КНР); Таджикиський технічний університет ім. академіка М.С. Осими (Таджикістан); Кошалінський технічний університет (Польща); Гданьський технологічний університет (Польща); Празький університет хімії і технології (Чеська республіка); Батумський навчально-навігаційний університет (Грузія); ДУ «Національний антарктичний науковий центр».

ІНФОРМАЦІЙНІ ПАРТНЕРИ

ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»; науковий журнал «Shipbuilding & marine infrastructure»; журнал «Судноплавство»

Відповідальний за випуск
Павлов Геннадій Вікторович

*Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.
Матеріали публікуються в авторській редакції*

Інновації в суднобудуванні та океанотехніці : XVI Міжнародна науково-технічна
I-66 конференція : матеріали. – Миколаїв : НУК, 2025. – 1256 с.

ISBN 978-966-321-487-0

У збірнику наведені матеріали XVI Міжнародної науково-технічної конференції «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці». Збірник становить інтерес для наукових працівників, викладачів, інженерів та студентів.

УДК 001.895:629.5

ISBN 978-966-321-487-0

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2025

[3] Heckhausen J., Heckhausen H. Motivation and action: 3rd edition. Cham: Springer International Publishing AG, 2018. 909 p. URL: <https://nibmehub.com/opac-service/pdf/read/Motivation%20and%20Action-%203rd%20edition-%202018.pdf>

[4] Sazonova T. Self-motivation as an integral component of personality efficiency. *Pryazovskyi Economic Herald*. № 3(20). 2020. C. 126. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/3_20_ukr/24.pdf DOI: 10.32840/2522-4263/2020-3-22

SELF-MOTIVATION COMPETENCIES OF UNIVERSITY STUDENTS IN THE CONTEXT OF MARTIAL LAW

Sushko Volodymyr Volodymyrovych, Fudorova Olena Mykolaivna

Kherson Educational and Scientific Institute of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine)

Abstract. The article is devoted to analyzing the essence of self-motivational competencies of students of higher education institutions in conditions of martial law. The authors characterize motivation as a set of motives that activate students to adequately participate in the educational process under current conditions. The paper notes that self-motivation is a prerequisite for students' success, contributing in particular to the effective use of psychological, financial, labor, and time resources. It is determined that self-regulated learning allows students to manage their emotions and cognitive processes, which directly affects their psycho-physical state, and one of the main tasks of higher education institutions is to develop these competencies, which will contribute to the professional development of future specialists.

Keywords: educational motivation, martial law, professional development, self-motivational competencies, self-organization, self-regulated learning.

УДК 796:378

СПЕЦІАЛІЗОВАНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Сокол О.В.

*доцент кафедри фізичного виховання та спорту
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна
0000-0001-7144-351x*

Кулин І.М.

*ст. викладач кафедри фізичного виховання та спорту
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна
olgavs697@gmail.com*

Анотація. Актуальність теми обумовлюється необхідністю підвищення якості та ефективності спеціалізованої фізичної підготовки студентів. У процесі постійних змін умов праці фахівців істотно підвищується роль спрямованої фізичної та спеціальної підготовки

майбутніх фахівців. Від кожного фахівця потрібні не тільки гарне здоров'я та різнобічний розвиток, а й володіння знаннями, вміннями та навичками, що забезпечують свідоме та правильне застосування різноманітних засобів фізичної культури та спорту в режимі праці та відпочинку працівників певної сфери виробництва. З метою підвищення (або збереження на високому рівні) їх працездатності та продуктивності праці.

Ключові слова: фізичне виховання, фізичне здоров'я, духовне здоров'я, психічне здоров'я, здоровий спосіб життя, студент.

Мета дослідження: звернути увагу на професійно - прикладну фізичну підготовку у складі фізичного виховання студентів.

Завдання дослідження: 1. Узагальнення даних літературних джерел та інноваційного педагогічного та виробничого досвіду організації ППФП студентів вищих навчальних закладів.

2. Сприяти успішному виконанню загальних завдань, реалізованих у системі професійної підготовки кадрів, вихованню моральних, духовних, волевих та інших якостей, що характеризують цілеспрямованих високоактивних членів суспільства, створюють його матеріальні та духовні цінності.

3. Осмислене узагальнення даних результатів дослідження, формування висновків та рекомендацій щодо підвищення якості організації ППФП студентів.

Успішна реалізація підготовки до праці потребує певного профілювання процесу фізичного виховання відповідно до особливостей виробничої діяльності. Цей процес отримав назву спеціалізованої фізичної підготовки, яка є одним із видів спеціалізованого процесу фізичного виховання, спрямованого на розвиток фізичних і пов'язаних з ними психічних якостей особистості, а також на формування рухових умінь і навичок стосовно конкретних особливостей трудової або військової діяльності [3, с. 15–25].

Мета професійної спрямованості фізичного виховання в ефективності використання засобів фізичної культури з метою переважного розвитку та вдосконалення фізичних та пов'язаних з ними психічних якостей, формування рухових умінь та навичок стосовно конкретних особливостей трудової діяльності [3, с. 15–25].

Для підтримки працездатності та правильної організації праці спеціалістам необхідні елементарні знання про особливості гігієни, режиму та відпочинку при роботі.

○ Ці особливості професії визначають такі завдання спеціалізованої фізичної підготовки:

- Виховання загальної та силової витривалості, сили та координаційних якостей;
- Формування прикладних умінь і навичок: пішого пересування різною місцевістю, ходьба на лижах, плавання, веслування та керування човном, плотом; подолання водних перешкод; верхової їзди та навіючення коня; водіння автотранспорту; стрільби, лазіння по деревах, стрибків у довжину та глибину, подолання перешкод, встановлення намету, розведення вогнищ;
- Опанування основними туристичними навичками, вмінню орієнтуватися біля;
- Навчання способів допомоги постраждалим; підвищення стійкості організму щодо кисневого голодування;

○ Виховання вольових та інших психічних якостей стосовно специфіки професії [3, с. 70–76];

Нині у практиці фізичного виховання студентів визначилися такі форми СФП:

- навчальні заняття;
- самостійні заняття студентів фізичною культурою, спортом, туризмом у поза навчальний час за завданням викладача або у спортивних секціях;
- фізичні вправи протягом дня;
- масові оздоровчі, фізкультурні та спортивні заходи [4, с. 85–90].

Навчальні заняття є основною формою фізичного виховання у вищих навчальних закладах, передбачаються у навчальних планах з усіх спеціалізацій на 1–2 курсах навчання, обсягом чотирьох годин обов'язкових занять.

Практичні навчальні заняття спеціалізованої фізичної підготовки проводяться переважно у навчальних групах підготовчого, основного та спортивного відділень.

Програма та зміст цих навчальних занять для навчальних груп розробляється кафедрою фізичного виховання на основі вивчення та характеру праці випускників цього факультету.

Під час проведення занять у навчальних відділеннях викладачами максимально використовуються можливості кожного виду спорту (легкої атлетики, плавання, футболу, атлетизму, волейболу, бадмінтону тощо) для виховання прикладних фізичних та спеціальних якостей з метою успішного формування прикладних умінь та навичок.

У процесі фізичного виховання студентів не повинно бути різкого розмежування спеціалізованої фізичної підготовки та загальної різнобічної підготовки. Це єдиний процес формування (виховання) у студентів психофізичної готовності до тривалої та високопродуктивної праці у вибраній професійній діяльності. У цьому єдиному процесі кошти ОФП можуть бути завданням удосконалення спеціалізованої фізичної підготовки, і навпаки, а сама спеціалізованої фізичної підготовки студентів у процесі фізичного виховання може проводитися не тільки послідовно, а й паралельно із загальною фізичною підготовкою [1, с. 105–112].

У деяких вузах проводяться спеціальні таборіві збори на базі спортивно-оздоровчого табору, на яких студенти набувають знання та навички спеціалізованої фізичної підготовки за своєю безпосередньою спеціальністю.

Крім навчальних занять все більшого поширення набуває заняття зі спеціалізованої фізичної підготовки проводяться самостійне виконання студентами завдань під керівництвом викладача фізичного виховання, які потребують певних знань, сприяють вихованню та формуванню загальних фізичних та спеціальних якостей.

Спеціалізована фізична підготовка при самостійних заняттях студентів у позааурочний час також має кілька форм:

- заняття прикладними видами спорту у спортивних секціях спортивних клубів, у оздоровчо – спортивному таборі, на навчальних практиках;
- самостійні заняття фізичними вправами, що сприяють вихованню знань, умінь та навичок, необхідних майбутньому спеціалісту;
- масові оздоровчі, фізкультурні та спортивні заходи. Насичення програми цих заходів прикладними видами спорту чи їх елементами, регулярність проведення подібних

змагань багато в чому сприяє підвищенню якості спеціалізованої фізичної підготовки студента [2, с. 10–18].

Різноманітність умов роботи вузів, цільової спрямованості та змісту спеціалізованої фізичної підготовки в них та на факультетах різного профілю передбачає вибір та використання різних форм спеціалізованої фізичної підготовки студентів.

В даний час видно методично виправдане угруповання коштів, що дозволяє спрямованій вибірково використовувати їх у процесі фізичного виховання студентів. Це фізичні вправи та окремі елементи з різних видів спорту; прикладні види спорту; оздоровчі сили природи та гігієнічні фактори; допоміжні вправи, що забезпечують раціоналізацію та якість навчального процесу.

Для виховання професійно важливих фізичних якостей застосовують вправи «на швидкість», «на силу», «на загальну витривалість», «на швидкісну витривалість», «на силову витривалість», «на координацію рухів» та ін. До яких належать прикладні види спорту (пожежно – прикладний спорт, військове багатоборство та ін., а також вправ на спеціальних снарядах та тренажерах) [5, с. 101–109].

Для формування та вдосконалення рухових навичок досить широко застосовуються так звані природні рухи (стрибки, метання, лазіння, плавання, веслування, пересування на лижах), а також інші прикладні види спорту (стрільба, прикладний туризм та ін.).

Оздоровчі сили природи та гігієнічні фактори є прекрасним засобом для підвищення стійкості організму до несприятливих впливів зовнішнього середовища. Найбільший вплив цих засобів проявляється під час підготовки студентів до роботи за умов знижених температур, жаркого клімату, високих температурних умов виробничого приміщення.

У процесі фізичного виховання може бути забезпечена підвищена стійкість організму студента не лише до холоду, до спеки, сонячної радіації, а й до їх різких коливань.

Висновок. Підготовка молодого покоління до праці та захисту нашої країни – одне з найважливіших завдань системи фізичного виховання.

Вивчення літературних джерел та практики роботи вузів вказує на ще слабке впровадження підготовки до професії засобами фізичної культури у систему фізичного виховання майбутніх спеціалістів.

У процесі фізичного виховання студентів повинно бути різкого розмежування спеціалізованої фізичної підготовки та загальної фізичної підготовки. Це єдиний процес формування (виховання) у студентів психофізичної готовності до тривалої та високопродуктивної праці у професійній діяльності.

Література

- [1] Єфремова А. Я. Професійно-прикладна фізична підготовка в системі фізичного виховання вищих навчальних закладів залізничного профілю : навч. посібник. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – 164 с., т
- [2] Основи професійно-прикладної фізичної підготовки : методичні вказівки / уклад.: С.М. Канішевський, С.М. Киселевська, Н.Р. Дубина. – Київ : КНУБА-Талком, 2023. – 28 с.
- [3] Полухін, Ю. Психофізіологічні основи науково організації та їхнє значення при визначенні змісту професійно-прикладної фізичної підготовки [Текст] / Ю. Полухін,

С. Сичов. Актуальні проблеми. Теорія і методика фізичного виховання. – Львів, 2005. – С. 189–193.

[4] Желобкович М.П., Глазько Т.А. Дефференцированный и индивидуальный подходы к построению организации физического воспитания студенческой молодежи : учеб. пособие / М. П. Желобкович, Т. А. Глазько. Мн.: 1997. – 112 с.

[5] Здоровье и образование: проблемы и перспективы / Гл. ред. А.Г. Рыбковский. – Донецк: ДонГУ, 2000. – 416 с.

SPECIALIZED PHYSICAL TRAINING FOR STUDENTS

Sokol O.V., Kulin I.M.

Admiral Makarov National Shipbuilding University, Nikolaev, Ukraine

Abstract. The relevance of the topic is due to the need to improve the quality and effectiveness of specialized physical training of students. In the process of constant changes in the working conditions of specialists, the role of targeted physical and special training of future specialists is significantly increasing. Each specialist is required not only to have good health and versatile development, but also to possess knowledge, skills and abilities that ensure the conscious and correct use of various means of physical culture and sports in the work and rest regime of employees of a certain sphere of production. In order to increase (or maintain at a high level) their working capacity and labor productivity.

Keywords: physical education, physical health, spiritual health, mental health, healthy lifestyle, student.

УДК 378.147:796.012.6

САМОСТІЙНІ ЗАНЯТТЯ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Кулин І.М.

*ст. викладач кафедри фізичного виховання та спорту
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна*

Сокол О.В.

*доцент кафедри фізичного виховання та спорту
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна
0000-0001-7144-351x
olgavs697@gmail.com*

Анотація. Самостійна робота студентів з фізичного виховання має бути спрямована на збереження та зміцнення здоров'я; розвиток фізичних якостей; підготовку до виконання спортивних нормативів та вимог комплексу [3, с. 15–25].